

Langangen & Helset advokatfirma AS
v/advokat Siv Helset
Markavegen 57
3947 Langangen

Deres ref.: Vår ref.: 2009/174
MAB SIBT 437.2

Dato: 18.12.2009

Avgjørelse A2009-44 - Ugland IT Group AS - konkurranseloven § 12 jf. §§ 10 og 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Cappelen Damm AS

Konkurransetilsynet viser til brev av 13. februar 2009 hvor Ugland IT Group AS ("UITG") klager inn Cappelen Damm AS ("Cappelen") for brudd på konkurranseloven § 10 og/eller § 11,¹ samt ytterligere korrespondanse og informasjonsinnhenting i saken.

Sakens bakgrunn

I klagen vises det til at Cappelen i henhold til kontrakt med Statens Kartverk/Norsk Eiendomsinformasjon AS er enedistributør av kartserier/kartdata fra Statens Kartverk. Etter klagen og i tråd med senere korrespondanse fremgår det at UITGs hovedanførsel er at Cappelen misbruker sin posisjon som enedistributør av kartserien Norge 1:50 000.

UITG hevder at Cappelen forskjellsbehandler forhandlere av kartserien Norge 1:50 000. Konkret anføres at andre forhandlere tilbys gunstigere rabattvilkår enn UITG, til tross for at UITG kjøper større kvantum enn disse forhandlerne. På bakgrunn av dette anmodet UITG Konkurransetilsynet om å undersøke hvorvidt Cappelens påståtte atferd er i strid med konkurranseloven.

Konkurransetilsynet har i sin behandling av saken i flere runder hentet inn supplerende informasjon fra klager, samt fra Cappelen. I tillegg har tilsynet hentet inn informasjon fra Den Norske Turistforening – Oslo ("DNT") og Norli Gruppen AS ("Norli"), som til liks med UITG er videreselgere av kartserien Norge 1:50 000.

Konkurransetilsynets vurdering

Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven § 10 og § 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.

Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven § 10 og § 11. Tilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønnsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker de finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

UITGs klage synes å være hjemlet i konkurranseloven § 11 og forbudet mot utilbørlig misbruk av dominerende stilling. Klager har i brev av 09. juni 2009 anført at klagen er hjemlet i konkurranseloven § 10 d), uten at det er nærmere utdypet hvorfor § 10 og ikke § 11 skal anvendes. Etter henvendelse fra Konkurransetilsynet har klager gitt uttrykk for at det er Konkurransetilsynet som må vurdere om det er konkurranseloven § 10 eller § 11 som skal anvendes i saken.

Konkurransetilsynet oppfatter anførselene i saken dithen at den mest nærliggende problemstillingen er om Cappelen utilbørlig utnytter dominerende stilling jf. konkurranseloven § 11. Det er derfor naturlig å vurdere saken i henhold til konkurranseloven § 11. Slik det fremgår av fremstillingen under har Konkurransetilsynet uansett ikke funnet påvist at det foreligger faktisk diskriminering. Det betyr at en vurdering etter konkurranseloven § 10 d) ikke ville medført et annet resultat i denne saken.

Konkurranseloven § 11 forbyr et dominerende foretaks utilbørlige utnyttelse av sin stilling. Bestemmelsen tilsvarer EØS-avtalen artikkel 54 og EF-traktaten artikkel 102. Praxis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 11.

Konkurranseloven § 11 første ledd oppstiller to vilkår som begge må være oppfylt for at et foretak skal ha overtrådt forbudet. For det første må foretaket ha en ”dominerende stilling”, og for det andre må foretakets atferd innebære en ”utilbørlig utnyttelse”.

Konkurranseloven § 11 angir selv eksempler på hva som kan anses som ”utilbørlig utnyttelse”. Av § 11 litra c) fremgår det at ”utilbørlig utnyttelse” særlig kan bestå i: ”å anvende overfor handelspartnere ulike vilkår for likeverdige ytelser og derved stille dem ugunstigere i konkurransen”.

Det er tvilsomt om de rabatter som gis av Cappelen på kartserien Norge 1:50 000 innebærer diskriminering etter konkurranseloven § 11. Konkurransetilsynets informasjonsinnhenting i saken viser [redacted]. Ut fra Konkurransetilsynets undersøkelser får videre [redacted]

Basert på den informasjon Konkurransetilsynet har innhentet synes det ikke å være grunnlag for å påvise forskjellsbehandling i strid med konkurranseloven § 11, og Konkurransetilsynet går ikke nærmere inn på spørsmålet om dominans og markedsavgrensning etter konkurranseloven § 11. Etter en helhetsvurdering finner dermed ikke Konkurransetilsynet det hensiktsmessig å prioritere ressurser til videre behandling av saken.

Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør for øvrig oppmerksom på at foretak som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge saken ved å reise sak for domstolene. Man er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.

² Opplysningene er unntatt offentlighet i medhold av offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

Med hilsen

Henrik Magnus Lande (e.f.)

Silje Bruun Teigen

seksjonsleder

førstekonsulent

Mottaker:

Langangen & Helset
advokatfirma AS

v/advokat Siv Helset

Markavegen 57

3947 Langangen

Kopi:

Advokatfirmaet
Schjødt DA

v/advokat Christian
Bendiksen

P.O.Box 2444 Solli

0201 Oslo